

LITIJSKI PREDILLEC

FEBRUAR 1984 — ŠT. 4

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITIJA

228514

LETO XXV

Marca na sestankih SDS OCENJUJEMO DELO DELEGATOV

Mandat sedanjih delegacij se bo spomladi prevesil v drugo polovico. Zato je čas za obravnavo dela naših delegatov, ki smo jim zaupali in naložili delo v organih občinske skupščine in samoupravnih interesnih skupnosti. Njihovo delo ni ne lahko ne enostavno, predvsem, če bi ga opravljali dosledno tako kot je sistemsko zamišljeno.

Kljub temu, da se kvaliteta delegatskih gradiv postopoma popravlja, pri tem pomaga tudi delegatski poročevalec, pa je vsebina in problematika posameznih skupščin še vedno tako zahtevna in obširna, da jo obvladujejo le izkušeni delegati, ki imajo tudi voljo poglobljati se v gradivo in sodelovati pri razreševanju.

PROIZVODNO DELO IN DELOVNA PRAKSA

Uresničevanje zakona o usmerjenem izobraževanju terja od organizacij združenega dela med drugim tudi organizacijo in izvajanje proizvodnega dela oziroma delovne prakse. Globalni smoter proizvodnega dela oziroma delovne prakse je, da s pomočjo delovno-tehnične vzgoje prispeva k uresničevanju zahteve po oblikovanju vsestransko razvite samoupravne socialistične osebnosti.

(Nadaljevanje na 5. in 6. strani)

Dokaj zapleteno je priti pri pomembnejših odločitvah do mnenja delegatske baze, to je vseh delavcev, saj je na kratkem sestanku težko celovito obrazložiti vso problematiko in pridobiti objektivno mnenje. Predvsem, ker delavci še premalo uporabljamo Delegatski poročevalec, ki je namenjen osnovnemu informiranju za delegatsko odločanje. Prav zaradi tega so se naše delegacije pogostejše posvetovala z delegati delavskega sveta ali vodstvom sindikata, s čemer pa seveda še niso izkoristile vse možnosti.

Delegati soopravljali osnovne dolžnosti obravnave gradiv v delegacijah in se redno udeleževali sej skupščin, vendar je treba delo naših delegacij izboljševati v smeri nadaljnjega napredka tako organizacijskega kot delovanja delegatske baze.

Obravnava poročil o delu delegacij na sestankih samoupravnih delovnih skupin v marcu je mišljena kot informacija o delu delegacij, o realizaciji programov samoupravnih interesnih skupnosti in oceni dela delegacij ter napotilom za boljše delo.

Končno bo mnenje javne obravnave povzela sindikalna konferenca, ki se bo z vodji delegacij pogovorila o njihovem nadaljnjem delu.

OB 8. MARCU

Tudi letošnji praznik žena — 8. marec, bomo praznovali tako, kot se spodobi — svečano in delovno. Praznovanje tega praznika pa je tudi priložnost, da se pogovorimo in ocenimo, ali smo v naši tovarni storili vse, da olajšamo položaj naše delavke. Vemo, da poleg dela v tovarni, leži v večji meri na njenih plečih tudi vsa skrb za dom in vzgojo otrok. Želi in hoče pa se uveljaviti tudi kot dobra delavka — samoupravljalica. Težiti moramo za tem, pa ne samo ta dan ampak skozi vse leto, da ji pomagamo pri vzgoji otrok, pri samem delu v tovarni in pri uveljavljanju vseh njenih pravic. Razmislimo o tem in ji poleg izkazovanja drobnih pozornosti ob prazniku, v prihodnje ponudimo še kaj več.

Delegacija za zbor združenega dela

V svojem poročilu o načinu in problemih dela naše delegacije ob poteku prve polovice mandatnega obdobja delegatov za občinsko skupščino, želim predvsem opozoriti na določene napake in probleme z željo, da bi le-te v nadaljevanju mandata zmanjšali, če že ne odpravili.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V tej številki

● V javni razpravi je osnutek sprememb in dopolnitev pravilnika o delovnih razmerjih — na 4. strani.

● V lanskem letu se cena Predilca ni toliko povečala, kot bi lahko pričakovali — na 6. strani.

● Za nami je razprava o razvidu del in nalog — na 7. strani.

Preberite tudi druge prispevke!

VSEM SODELAVKAM
IN UPOKOJENKAM
ČESTITAMO ZA DAN ŽENA!

Delegacija za zbor združenega dela

(Nadaljevanje s 1. strani)

Naše gospodarsko, družbeno in tudi politično življenje ureja jo odloki, zakoni, sporazumi in dogovori ter ostale splošne družbeno veljavne norme, ki jih preko različnih delegacij in povratno z določenim načinom življenja oblikujemo sami, kot posamezniki družbene celote. Tako oblikujemo določen družbeno-politični sistem naše države. Če izhajamo iz teh spoznanj, potem je vloga delegata zelo zahtevna in odgovorna. Velika napaka je v tem, ker se državljani razburjajo šele potem, ko nam določen odlok ali zakon povzroči kakršnokoli škodo, pred tem pa si nismo vzeli časa, da bi ga s svojimi pogledi in predlogi pomagali pravilneje oblikovati kadar je to mogoče. Seveda moramo pri tem dosledno izhajati iz izhodišč najširšega družbenega interesa;

ne le svojih, pa če tudi bomo zato prizadeti. Ravno takšnega sodelovanja s poglobljeno predelavo skupščinskih gradiv, ki so nam bližje pa manjka tudi v naši delegaciji. Ker izhajamo v zboru združenega dela občinske skupščine iz sklepov in stališč naših samoupravnih organov ocenjujemo takšno delo tudi v teh organih.

V naši delegaciji je 15 delegatov, do februarске seje občinske skupščine pa smo se v preteklem obdobju sestali 17 krat, enkrat pa delegacija ni bila sklicana, ker smo za izredno sejo občinske skupščine in eno točko dnevnega reda že imeli stališče, ki ga po naravi materiala tudi delegacija ne bi imela nikakršne osnove spreminjati. Seje se je tako udeležil vodja delegacije, ki je na naslednjem sklicu delegacije poročal o stališčih DO in poteku seje skupščine. Takšne povratne informacije primerjajo tudi ostali delegati udeležencev sej občinskih skupščin. Seje delegacije so bile v povprečju ob-

skane 62 %, v začetku dela delegacije dosti bolj, potem pa izmenično vedno slabše. 3-krat delegacija tudi ne bi bila sklepčna, če predhodno od upravičeno odsotnih ne bi dobili njihovih stališč k obravnavanem dnevnem redu, kar pa ni sprejemljiv način dela. Žal sta bili 2 delegatki, ki sta sicer redno obiskovali seje zadnje leto odsotni zaradi poročniške, drugače bi bil procent prisotnosti gotovo večji (66 %), kar pa je še vedno premalo. Težave so tudi s triizmenskim delom petih delegatov takrat, ko imajo nočno delo.

Po mojem mnenju se delegati za seje delegacije posebej ne pripravljajo in sodelujejo s svojimi pogledi le na stališča, ki jih prinese vodja delegacije iz samoupravnih teles DO oz. na mnenje, ki jih dajejo odgovarjajoče strokovne službe DO. V večini primerov je to razumljivo, ker je obravnavana snov največkrat prezahtevna oz. delegatom manj poznana, zato se bolj osredotočijo na pravilno sklepanje v

razpravi, ko jim je vprašanje bolj pojasnjeno.

V prihodnje bi želel polnoštevilnejši obisk sej, večjo pripravljenost delegatov vsaj po tistih vprašanjih, ki so jim bližja in poznana in še zavzetejše sodelovanje vseh strokovnih služb po posameznih vprašanjih. Če bo potrebno temeljitejše poznavanje posameznih področij za kvalitetnejšo razpravo in sklepanje, pa bomo iskali strokovno pomoč tudi zunanjih institucij.

Na koncu bi rad dobil enkratno in dokončno podporo vseh tistih ljudi, ki menijo, da je delo delegata le zapravljanje delovnega časa, da je tudi to odgovorno in težko delo na račun in za račun združenega dela in zakonskega urejanja vsega našega gospodarskega in družbenega življenja. Če menite, da to ni, potem bi to moralo postati.

Vodja delegacije
Vinko Keržan

Pohod slovenske delegacije na 2. zasedanje AVNOJA — 29. novembra 1943 v Jajce

15. nadaljevanje

Hiteli smo proti Žumberku. To so bili že partizanski kraji. Višje nad Žumberkom so bile naše bolnice, razne delavnice in manjše partizanske enote. Vodičev nismo več potrebovali, saj je bilo med nami več tovarišev, ki so to področje dobro poznali. Počitki so postajali daljši, ni se nam več mudilo naprej. Potovali smo kar podnevi, prišli smo do Sv. Jane in preko Radovice v Suhor.

Iz Suhorja smo odšli v bližnjo Dragomljo vas, kjer so bili v ka-

ranteni vsi naši tovariši. V Dragomljo vas smo prišli 15. decembra 1943, kjer smo tudi mi ostali več dni v karanteni. Za vsak slučaj, če bi kdo zbolel za tifusom ali kako drugo boleznijo, ki jih ni bilo malo ob tej poti. Imeli smo polno uši; od ustaških, četniških, domobranskih in še vseh drugih vrst, ker na tej poti nismo imeli časa čistiti.

Pridna belokranjska dekleta v tej vasi so imela polne roke dela, saj so nam pošteno prekuhala vsa oblačila. Tu nam je bilo zelo

lepo. Brezskrbno smo počivali, hodili pa smo tudi na obisk k našemu mitraljezu Martinu Starihi, ki je bil tu doma in nas je večkrat vabil v zidnico, kjer smo poleg dobrega vina dobili še druge kmečke dobrote.

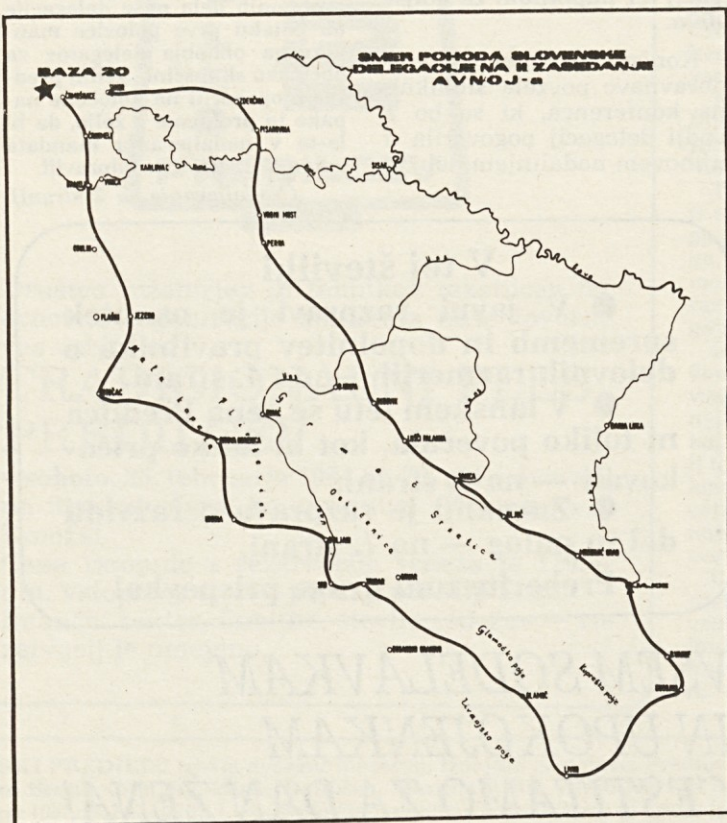
Po nekaj dneh temeljitega čiščenja in počitka smo ugotovili, da ni nihče zbolel, zato so posamezni delegati pričeli odhajati v svoje enote oziroma ustanove. Z generalom Jakom Avšičem, Ivanom Rosa — Brankom pa smo odšli v Glavni štab NOV in POS, ki je takrat taboril na Pribišju, mali vasici nad Rožnim Dolom pri Semiču.

V glavni štab smo se vrnili 20. decembra 1943. Končali smo štirideset dnevno potovanje po Jugoslaviji. Hodili smo peš, se vozili s konjsko in volovsko vprego, kamioni, avtobusom in celo z vlakom »čirom«. Prepotovali smo približno 1000 kilometrov v pozni jeseni in zimi, v dežju, snegu in mrazu. Potovali smo skozi področja, ki so jih nadzirali ustaši, četniki in Nemci, čez zastražene ceste, železniške proge in reke. Mimo sovražnikovih položajev in bunkerjev ter se srečno, brez strela vrnili v Slovenijo.

Vsi smo bili zelo veseli in srečni, da smo sodelovali pri tako

velikem dogodku, rojstvu naše Federativne, demokratične republike Jugoslavije.

Anton Bric-Sil
(KONEC)

hjaara
Spis Antona Brica — Sila Pohod slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJA je obsežno, temeljno in zanimivo zgodovinsko delo. Vsebuje vse, kar je potrebno za razumevanje tega obdobja, da bi se lahko ustrezno opredelili. Je prvo zgodovinsko pričevanje, ne delegata, temveč borca, o tem zgodovinskem pohodu. Izšla je knjižica Antona Brica — Sila — Pohod slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJA, ki je med drugim pravi, da je to skrbno, točno in zgodovinsko verodostojno delo. Je prvo zgodovinsko pričevanje, ne delegata, temveč borca, o tem zgodovinskem pohodu. Avtorju čestita in delo priporoča za objavo.

Izjava Josipa Vidmarja o spisu Antona Brica — Sila — Pohod slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJA, ki je med drugim pravi, da je to skrbno, točno in zgodovinsko verodostojno delo. Je prvo zgodovinsko pričevanje, ne delegata, temveč borca, o tem zgodovinskem pohodu.

Avtorju čestita in delo priporoča za objavo.

Izšla je knjižica Antona Brica — Sila — Pohod slovenske delegacije na 2. zasedanje Avnoja v Jajcu, 29. novembra 1943. Založila jo je založba CZDO Komunist, tozd Komunist, Ljubljana in zavod SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine. Kupite jo lahko tudi v litijski knjigarni. Cena je 80.— din.

Delegacija SIS za otroško varstvo

Naša delegacija se je v preteklem dvehletnem mandatnem obdobju sedemkrat sestala. To pomeni, da smo se sestali pred vsako sejo skupščine SIS otroškega varstva. Na sejah smo obravnavali predlagana gradiva in se o posameznih točkah tudi temeljito pogovorili.

Imeli smo tudi konkreten predlog o finansiranju praznovanja dedka Mraza. Naš predlog smo posredovali na skupščino, kjer je bil sprejet in se v praksi že tudi izvaja.

Udeležba na naših sejah je bila kolikor toliko zadovoljiva, razen zadnje seje, ki ni bila sklepčna.

Naši delegati pa so se sej skupščin redno udeleževali in mislim, da smo bili ena izmed redkih delegacij, ki je bila vedno navzoča.

Vodja delegacije
Marija Penčur

Delegacija SIS za raziskovanje

V dosedanjem mandatnem obdobju smo se člani te delegacije sestajali pred vsako skupščino Občinske raziskovalne skupnosti Litija. Na teh sejah smo najprej poslušali poročilo delegata iz predhodne skupščine, sledila je obravnava gradiva za naslednjo skupščino, nato pa izvolitev delegata. Najbolj pogoste teme razprav so bile prispevne stopnje gospodarstva za raziskovalno dejavnost v občini, usmerjanje teh sredstev, ter kvaliteta izbire in poteka raziskovalnih programov. Vse te pripombe in predloge je naš delegat povedal na sejah skupščin.

Vodja delegacije
Andrej, Štrirtof

Delegacija SIS za invalidsko in pokojninsko varstvo

Delegacija se je v preteklih dveh letih sestala devetkrat, od tega 3 × na skupnih, razširjenih sejah konference sindikata. Udeležba članov je bila kar zadovoljiva, čeprav se delegati iz proizvodnje sej niso redno udeleževali. Vendar je kljub vsemu delo delegacije potekalo v redu. Sej skupščin smo se izmenoma udeleževali.

Delegacija je skupno s konferenco sindikata vodila javno razpravo ob sprejemanju zakona o pokojninskem in invalidskem

zavarovanju ter ob sprejemanju statuta skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Obravnavala pa je še kot informacije:

gmotni položaj upokoјencev v letih 1983 in 1982; uresničevanje programa ustanavljanja in razvoja zavodov za usposabljanje invalidnih oseb; predlog finančnega načrta skupnosti SPIZ za obdobje 1981—1985, vsako leto posebej finančne načrte in prispevne stopnje; likvidnostni položaj SPIZ; uskladitve pokojnin med letom; informacije o finančnem poslovanju SPIZ; ter druga vprašanja, ki jih je obravnavala skupščina SPIZ v SR Sloveniji po predloženih gradivih.

Vodja delegacije
Lidija Skubic

Delegacija SIS za socialno skrbstvo

Delegacija SIS za socialno skrbstvo se je v preteklih dveh letih sestala na 7 sejah in sicer v letu 1982 (3-krat) in v letu 1983 (4-krat). Večjih težav z udeležbo ni bilo tako, da so bile seje večina sklepčne in je delo delegacije lahko nemoteno potekalo.

Pri samem delu delegacije oziroma obravnavanju gradiva za skupščino pa bi bilo lahko nekaj več razprav predvsem na področjih, ki so za to dejavnost še posebno pomembna. Med drugim je delegacija v omenjenem mandatnem obdobju obravnavala: finančni načrt OSSS Litija; spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o temeljnih plana OSSS Litija; informacijo oz. samoupravni sporazum o uvajanju enotne evidence prejemnikov socialno varstvenih pomoči v občini Litija; merila za oblikovanje denarnega dodatka oskrbovancem v socialnih zavodih, združevanje sredstev in poraba teh za razvoj programov v posameznih socialnih zavodih, valorizacij cen v soc. zavodih; izvajanje sosedske pomoči in laične nege bolnika na domu; usklajevanje preživilin z povečanimi življenjskimi stroški v posameznem letu; razna poročila npr. doma Tisje, OO RK Litija o izvajanju nalog in aktivnosti na področju socialne dejavnosti, poročilo dela izvajalcev OSSS Litija; usklajevanje rejnih, družbeno denarnih pomoči itd.

Vodja delegacije
Jolanda Jakič

Delegacija SIS za zdravstvo

Delegacija je imela v prvem mandatnem razdobju 7 sej, kolikor je bilo tudi skupščin Zdravstvene skupnosti Litija. Izvolje-

ni delegati so se udeleževali sej Zdravstvene skupnosti Litija.

22. 4. 1982 so bili izvoljeni organi Zdravstvene skupnosti Litija. Za predsednika uporabnikov je bil izvoljen Franc Lesjak, v koordinacijski odbor za svobodno menjavo dela pa Ani Povše. Koordinacijski odbor je imel 10 sej.

Od uporabnikov je sodeloval, na sejah koordinacijskega odbora za razvojne in druge naloge, predsednik zbora uporabnikov. Ta odbor je imel 19 sej. Na seje delegacije SIS za zdravstvo smo vedno vabili tov. Antona Primožiča, ki je kot mentor delegacije svetoval članom delegacije pri obravnavi posameznih vprašanj.

Problematika, ki jo je delegacija za zdravstvo obravnavala:

Občinska zdravstvena skupnost Litija v okviru skupne porabe občine Litija združuje sredstva po prispevni stopnji iz bruto OD in dohodka ter za program nadomestil osebnega dohodka in povračila. Manjši del sredstev združuje občinska Zdravstvena skupnost — Litija iz kmetijske dejavnosti in drugih virov. Značilnost finančnega poslovanja na našem območju je neuravnovešenost dohodkov z izdatki.

Naša delegacija se je na zasedanjih skupščine, pa tudi na ravni Republiške zdravstvene skupnosti zavzemala za plačevanje prispevkov upoštevajoč kraj bivališča in ne plačevanja prispevkov po kraju zaposlitve. Upoštevati moramo, da veliko število zavarovancev dela na območju mesta Ljubljana.

Vzroki za izgube v zdravstvu so različni: izreden porast cen vseh življenjskih stroškov; povečana poraba uporabnikov; neracionalno koriščenje zdravstvenih storitev upoštevajoč odročnost posameznih predelov litijske občine.

Skupščina Zdravstvene skupnosti je sprejela samoupravni sporazum o temeljnih plana občinske Zdravstvene skupnosti Litija za razdobje 1981—1985. Za kritje primanjkljave je bil predpisan dodatni prispevek iz splošne prispevne stopnje v letu 1983, povečana je bila tudi soudeležba (participacija) uporabnikov pri plačevanju posameznih storitev. Na območju skupnosti je bil sprejet stabilizacijski program tako pri izvajalcih kot pri uporabnikih zdravstvenih storitev. Naša delegacija se je držala načela, da moramo uporabo uskladiti z dohodki.

Pri svojih odločitvah je upoštevala sklep našega delavskega sveta, da se prispevne stopnje, ki bremenijo vse zaposlene, ne smejo povečevati. Udeležba sredstev za zdravstveno varstvo v skupni porabi sredstev SIS družbenih dejavnosti znaša v lanskem letu 47,1 %.

Zdravstveni dom Litija je kot izvajalec zdravstvenega varstva uspel zadržati porast stroškov v osnovnem zdravstvenem varstvu. TOZD Zdravstveno varstvo Litija je opravilo v letu 1983 za 33.841.835,25 din storitev in opravlja za uporabnike občinske Zdravstvene skupnosti Litija

80 % celotne dejavnosti osnovnega zdravstvenega varstva.

Opaziti je tudi zmanjšanje storitev v specialističnih ambulantah in zdravljenje v bolnicah. Na območju naše občine je bil v letu 1983 najnižji odstotek izgubljenih dni zaradi bolezni na območju ljubljanske regije.

Kot uporabniki bomo morali spremljati statistične podatke o zdravstvenem stanju, če so ti stabilizacijski ukrepi, upoštevajoč zdravstveno stanje, koristni in primerni.

Na širšem območju Litije, obravnavajo delovne skupnosti umestnost obstoja zdravstvene ambulante na Dolah, ki ni rentabilna. Za to bi potrebovali cca 5 milijonov din, ki jih lahko zagotovijo le združeno delo. Na zborih SZDL se odločajo občani za nadaljnje delovanje Zdravstvene ambulante na Dolah, upoštevajo oddaljenost od ZD Litija, združeno delo pa mora sklopiti o povečani stopnji prispevkov za zdravstvo.

Občinska zdravstvena skupnost Litija je imela v letu 1983 211.320.062,50 din vseh dohodkov. Izgube je 7.482.592,75 din. V letu 1983 pa je bilo 3.888.290 din presežnih sredstev, ki zaradi omejene porabe niso smela biti uporabljena in so bila odvedena na posebni račun SIS EOT.

V gospodarstvu so v letu 1983 osebni dohodki porastli za 31 %; v družbenih dejavnosti do 25 %, v zdravstvu je bil zabeležen porast 10 %. (Dovoljeno povečanje).

Upoštevati moramo, da zdravstveno varstvo v letu 1983 ni moglo iz dohodkov formirati sklada za nadomestilo iztrošene opreme.

Vodja delegacije
Franc Lesjak

Delegacija SIS za izobraževanje

V minulem dvoletnem obdobju se je naša delegacija sestala sedemkrat. Na svojih sejah je redno obravnavala obsežna gradiva pripravljena za seje skupščine. Na sejah skupščine je naš delegat zastopal stališča delegacije in naše DO.

Poleg manjših, smo imeli predvsem pripombe v teku javne obravnave k Resoluciji o razvoju družbenega plana občine Litija, ki jih je delegat tudi posredoval na seji skupščine. Sej v delovni organizaciji so se delegati udeleževali zelo redno in nikoli ni bilo vprašanje sklepčnosti.

Naši delegati so se sej skupščine udeleževali redno in je tudi ena redkih, ki je imela vedno prisotnega svojega delegata. Za seje skupščine smo določali delegate izmenoma, s ciljem, da se vsi čimbolj seznaniijo z navedeno izobraževalno problematiko.

Vodja delegacije
Branko Bizjak

Delegacija SIS za zaposlovanje

V tem mandatnem obdobju se je naša delegacija sestala na 7 sestankih in to vedno pred sejo skupščine.

Gradiva za posamezne seje skupščin so bila razumljivo in skrbno pripravljena. Največ pozornosti je naša delegacija posvetila obravnavi Samoupravnega sporazuma o usklajevanju letnih planov zaposlovanja v občini Litija. Naša želja je bila, da je ta samoupravni sporazum čim bolj realen in prilagojen našim zmožnostim zaposlovanja. Menili smo, da se bomo le na ta način približali oziroma oblikovali enotnejšo politiko zaposlovanja v naši občini.

Na sejah delegacije pa smo obravnavali tudi gradiva skupščin Zveze skupnosti za zaposlovanje v SR Sloveniji. Na ta način nam je bila dana možnost, da se seznanimo tudi s politiko

zaposlovanja v republiki in ne nazadnje, da ocenimo, kolikšen je prispevek naše občine pri reševanju oziroma kreiranju politike zaposlovanja v republiki.

Spremljali in obravnavali smo tudi poročila o delu skupščine in njenih organov, strokovne službe Skupnosti za zaposlovanje v občini in republiki, spremljali smo finančna poročila in finančne plane, obravnavali programe dela in še nekatere pomembnejše samoupravne splošne akte s področja zaposlovanja.

Sodelovanje delegatov je bilo zadovoljivo, prav tako tudi sodelovanje naših delegatov na sejah skupščine, saj je bila takšna ocena izrečena tudi na zadnji seji skupščine, ki je bila decembra 1983.

Vodja delegacije
V. Bric

Delegacija SIS za kulturo

Posebna delegacija za skupščino SIS kulturne skupnosti občine Litija se je sestajala redno pred sejami skupščin. Obravnavali smo gradiva in oblikovali mnenja za delegate. Bistvenih pripomb ali amandmajev k predlogom nismo imeli.

Kulturna skupnost je eden manjših porabnikov sredstev za družbene dejavnosti. Mora pa s temi sredstvi zagotavljati redno odvijanje naslednjih dejavnosti: knjižničarstva, amaterske kulturne dejavnosti, delovanje dvorane na Stavbah, založniške dejavnosti (Glasilo občanov, monografija NOB), varstvo naravne in kulturne dediščine, obnavljanje in funkcioniranje gradu Bogenšperk, arhivsko in kinematografsko dejavnost. Po posebnih prispevnih stopnji pa združuje tudi sredstva za skupni program Kulturne skupnosti Slovenije.

Knjižnica v Litiji postopno povečuje fond knjig, ki pa s 1,45 knjige na prebivalca še ne dosega slovenskega standarda (3

knjige na prebivalca); svojo dejavnost pa opravlja tudi v 10 krajevnih skupnostih. Poleg finančnih jo tare tudi prostorska stiska. V dvorani na Stavbah je bilo v 1983. letu 38 javnih prireditvev, v okviru finančnih možnosti je tako program zagotovljen skozi vse leto.

Kinematografska dejavnost se je odvijala le v kinu Šmartno, za usposobitev te dejavnosti in dvorane v Litiji pa ni sredstev.

Kulturna skupnost Litija je skrbela tudi za nadaljnjo obnovo gradu Bogenšperk, kjer pa načrti prav tako večinoma presegajo finančne možnosti.

Delo naše delegacije za skupščino kulturne skupnosti bi lahko poživilo tesnejše sodelovanje s komisijo za kulturo pri sindikatu glede vsebine programa, ter napotila delavcev za uresničevanje celotnega programa kulturne skupnosti.

Vodja delegacije
Martina Kralj,

Nadalje določa, da je lahko delovni invalid II. oz. III. kategorije razporejen na vsaka dela oz. naloge, ki ustrezajo njegovi preostali delovni zmožnosti oz. da se mu zagotovi drugo ustrezno delo. Spremembe so v določenih glede uveljavljanja pravice do prekvalifikacije oz. do dokvalifikacije. Delavcu v tem primeru pripada ustrezno nadomestilo.

Na novo zakon uvaža delavce s spremenjeno delovno zmožnostjo in delavce, pri katerih je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti. Tudi ti delavci imajo pravico do prekvalifikacije oz. dokvalifikacije in tudi pravico do ustreznega nadomestila za ta čas.

V primeru, da bodo ti delavci imeli manjši osebni dohodek zaradi razporeditve na druga dela in naloge, ki so manj vrednotena, jim pripada nadomestilo osebnega dohodka le, če so ob nastanku spremenjene delovne zmožnosti oz. neposredne nevarnosti za nastanek invalidnosti, dopolnili 25 let delovne dobe. Invalidnost, spremenjeno delovno zmožnost ali neposredno nevarnost za nastanek invalidnosti ugotavlja ustrezna komisija pri

Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Na novo je opredeljeno tudi varstvo mladine oz. je pravilnik dopolnjen s tem da mladoletne osebe ne smejo delati ponoči, ne smejo delati več kot poln delovni čas in tistih del, ki so zdravju škodljiva.

Na novo je tudi določeno v 61. členu, ki govori o delu prek polnega delovnega časa. Točneje je opredeljeno, da se zagotovijo za proizvodnjo potrebne osnovne surovine tudi, kadar gre za izvoz. Nadalje je tudi določeno, kateri delavci delajo prek polnega delovnega časa in se jim šteje to kot poseben delovni pogoj.

Dodani sta (v 113. členu) tudi novi dve hujši kršitvi in to v primeru, ko invalidi odklonijo premestitev, dokvalifikacijo oz. prekvalifikacijo ter kadar dajejo napačne osebne podatke.

Dopolnitev 121. člena pa je potrebna zaradi tega, ker delavci odklanjajo preizkuse za ugotavljanje alkohola v krvi. Vodja, ki za delavca odgovarja pa mora imeti ustrezno osnovo v pravilniku, da lahko zoper vinjenega delavca ustrezno ukrepa.

Anton Primožič

Montažna skupina pod vodstvom monterja iz Krušika Rajka Lažiča postavlja demontiran predilni stroj iz predilnice sintetike 2 v predilnico sintetike 3. Te prestavitve so potrebne zaradi montaže novih predilnih strojev iz Vzhodne Nemčije, v predilnici bombaža 2.

V predilnici sintetike 4 sta dva stroja že postavljena in delata s polno paro. Montažna skupina je vzorno opravila svoje delo.

V javni razpravi

Delegati delavskega sveta so obravnavali OSNUTEK SPREMEMB IN DOPOLNITEV PRAVILNIKA O DELOVNIH RAZMERJIH in ga dali v razpravo, ki traja do 16. marca 1984.

Do teh sprememb in dopolnitev je prišlo na podlagi novega zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju ter zaradi dodelanje uporabe pravilnika ter ugotovljenih pomanjkljivosti.

Na novo je določen pravilnik v določbah, ki urejajo pravice delovnih invalidov, delavcev s spremenjeno delovno zmožnostjo, delavcev pri katerih je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti ter mladoletnih oseb.

Na novo je opredeljen pojem »svoje delo«, to so lahko sedaj opravila in naloge, na katera je bil delavec razporejen pred nastankom invalidnosti in tudi dela in naloge, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oz. z delom pridobljeni delovni zmožnosti.

Proizvodno delo in delovna praksa

(Nadaljevanje s 5. strani)

mo, da smo razpisali na Srednji tekstilni in obutveni šoli v Kranju 15 štipendij. Za štipendijo se je prijavilo 9 učencev, ki se že šesti mesec šolajo po skrajšanem programu t.j. 18 mesecev za pomočnika tekstilnega mehanika — strojnega predilca oziroma previjalca. Prav ti učenci so pravzaprav prva večja skupina, ki je pričela pri nas proizvodno delo s še štirimi učenkami ekonomske usmeritve iz Trbovelj. Njihovo proizvodno delo bo trajalo 20 oziroma 80 delovnih ur.

Po podpisu pogodbe o uresničevanju proizvodnega dela učencev srednjega usmerjenega izobraževanja za šolsko leto 1983/84 sta tako šola v Kranju kakor tudi v Trbovljah napotili učence 1. letnika na proizvodno delo. Prvi dan smo za te učence organizirali uvajalni seminar, ki pa je bil vsebinsko prilagojen starosti oziroma sposobnosti učencev.

Ta seminar zajema: sprejem učencev, dejavnost delovne organizacije, samoupravna organiziranost delovne organizacije, iz Zakona o delovnih razmerjih, varstvo pri delu, tehnološka organiziranost delovne organizacije, tekstilne surovine, tehnološki proces, nagrajevanje, ogled proizvodnih oddelkov, požarna varnost, družbena samozaščita in vključitev učencev v proizvodno delo.

Učenci imajo med delom tudi zagotovljeno prehrano, zato jim razdelimo bloke za malico.

Ze v okviru priprav pred začetkom izvajanja proizvodnega dela smo se z vodstvom proizvodnje dogovorili katerim inštruktorjem in koliko učencev bomo razporedili na posamezna dela in naloge ter o načinu poteka proizvodnega dela t.j. časovnem razporedu po oddelkih predpredilnice, predilnice in previjalnice. Dogovorili smo se tudi, da učenec v drugem tednu zamenja oddelke, kar mu omogoča spoznavati širši proizvodni proces. Z razdelitvijo učencev v tri manjše skupine lažje spremljamo njihovo delo in smo v stalni povezavi z inštruktorji.

Vse te priprave in dogovori so bili nujno potrebni za uspešno in nemoteno izvajanje proizvodnega dela.

In kako bodo učenci za svoje delo nagrajeni?

Samoupravni sporazum naše delovne organizacije o osnovah in merilih delitve sredstev za osebne dohodke določa, da pri višini nagrad učencem, ki opravljajo proizvodno delo oziroma delovno prakso, upoštevamo: trajanje delovne prakse in usposobljenost učenca pri opravljanju del in nalog (količina, kvaliteta, odnos do dela in sodelavcev). Glede na postavljene kriterije ocenjujemo učence kot podpovprečne, povprečne in nadpovprečne.

Osnova za izračun nagrade učencem za dejansko opravljeno proizvodno delo oziroma delovno prakso je odvisna od točkovne ocene za delo po času oz. učinku delavca, ki opravlja takšna dela v delovni organizaciji in planske vrednosti točke. Tako izračunana osnova se ustrezno zniža, v sorazmerju s prispevkom učenčevega dela k dohodku delovne organizacije in sicer prejmejo povprečno:

- učenci 1. letnika vzgojno izobraževalnega programa neto OD delavca 30 %
- učenci 2. letnika vzgojno izobraževalnega programa neto OD delavca 40 %
- učenci 3. letnika vzgojno izobraževalnega programa neto OD delavca in 50 %
- učenci 4. letnika vzgojno izobraževalnega programa neto OD delavca. 60 %

Nagrado lahko učencem, ki dosegajo nadpovprečne rezultate zvišamo za 5 % oziroma znižamo za 5 % tistim, ki dosegajo podpovprečne rezultate.

Predlog za določitev višine nagrade učencem na proizvodnem delu oz. delovni praksi poda izvajalec proizvodnega dela.

Stremimo za tem, da bi bila merila za ocenjevanje čim bolj jasna in konkretna, kajti le tako bodo učenci motivirani za čimboljše doseganje delovnih rezultatov in spoznali, da je osebni dohodek resnično odvisen od rezultatov dela.

Vse pripombe, v razgovoru po končanem proizvodnem delu, bodisi s strani učencev kakor s strani inštruktorjev nam bodo znatno pripomogle k odpravi eventualnih pomanjkljivosti pri izvajanju proizvodnega dela s ciljem, da to nalogo opravimo še bolj uspešno.

B. B.

Za učence usmerjenega izobraževanja smo v programu proizvodnega dela pripravili za prvi dan tudi prilagojen uvajalni seminar.

Stroški izdajanja glasila Litijski Predilec v lanskem letu

Lani je izšlo 24 števk našega glasila v skupni nakladi 38.400 izvodov; naklada za vsako številko je 1600 izvodov, povprečno na osmih straneh.

Stroški izdajanja so bili naslednji:

Stroški tiskanja	1,096.386,50 din =	93,14 %
Neto honorarji	71.061,90 din =	6,04 %
Prispevki od honorarjev	9.688,25 din =	0,82 %
Skupaj	1,177.136,65 din =	100 %

ZA PRIMERJAVO:

v letu 1982 — skupaj 1,118.981,30 din

Cena za posamezni izvod (leta 1983)

Cena tiskanja	28,55 din
Neto honorarji	1,85 din
Prispevki od honorarjev	0,25 din
Skupaj	30,65 din

Skupni stroški so v letu 1983 porasli za 5 % v primerjavi z letom 1982.

Številke v letu 1983 so bile skupno za 20 strani tanjše kot leto poprej, zato je tudi tako majhen porast absolutne cene izdajanja. Če pa računamo povečanje cen izdajanja na posamezno stran časopisa, kar je realnejše, je povišanje stroškov 17 %.

To, da je bil obseg Predilca lani manjši od leta poprej pa ne pomeni, da je bilo tudi število objavljanih tipkanih strani (rokopisov) manjše od prejšnjega leta. Lahko trdimo, da je bil obseg rokopisov približno enak, saj smo prešteli rokopise obeh letnikov za 1. polletje in smo pri obeh našli 325 tipkanih strani. Manjši obseg Predilca smo dosegli z bolj racionalnim izkoriščanjem prostora v glasilu (manjše črke). Člankov pa je bilo celo več, le da smo bolj izbirali in opozarjali avtorje, naj bodo prispevki kratki.

M. M.

● Popravek

V prejšnji številki Predilca smo na peti strani pomotoma objavili, da je predsednik izvršilnega odbora naše tovarne Vojko Bizjak. Predsednica je Marija Penčur.

Razpravljali smo o osnutku pravilnika o razvidu del in nalog

Končana je razprava o osnutku Pravilnika o razvidu del in nalog, ki je potekala po samoupravnih delovnih skupinah.

V pravilniku so razčlenjena dela in naloge, ki so potrebne za opravljanje dejavnosti naše delovne organizacije. Se-stavljen je iz treh delov in sicer:

- splošni del,
- organizacijske sheme delovne organizacije in seznam vseh del in nalog in
- opisi posameznih del in nalog.

V prvem delu so poleg splošnih določil opredeljeni tudi kriteriji oziroma metoda, na osnovi katere so po-tem opisana dela in naloge. Kriteriji so opredeljeni v skladu s strokovnimi podla-gami, ki urejajo to področje. Važnejši podatki o posamez-nih delih so naslednji:

— usposobljenost za delo (potrebna znanja);

— odgovornost, ki jo dela-vec prevzema z nalogo (stro-kovna, materialna, vodstve-na);

— napor (izhajajo iz fizič-nih in umskih naporov, ki jih morajo delavci vložiti za izvršitev naloge);

— vpliv okolja (ropot, prah, umetna svetloba idr.);

— funkcionalna znanja (to so tista znanja, ki so po-trebna za opravljanje določe-nih del, ne pridobimo pa jih s poklicem npr.: šola za po-slovodne kadre, tečaji, izpiti iz varstva pri delu, spremlja-nje stroke in predpisov, zna-nje tujih jezikov idr.).

Z ozirom na to, da v tem samoupravnem aktu »najde vsak sebe« oz. nalogo, ki jo opravlja in vemo, da je pravilnik tudi osnova za ugotav-ljanje zahtevnosti del in na-log, so bile temu primerno ži-vahne tudi razprave tako na sestankih SDS, kakor tudi drugace.

Na SDS je bilo danih več

pripomb oz. predlogov za spremembe, predvsem glede vplivov okolja (umazanija in prah, umetna svetloba, tem-peraturne razlike), kakor tu-di glede napora. Delavci so predlagali nekatere spre-membe oz. dopolnitve same vsebine. Pripombe na osnu-tek pravilnika so posredovali tudi nekateri posamezni de-lavci (devet), ki v glavnem predlagajo spremenjeno vse-bino del. Nekateri pa se ne strinjajo z vsebino 23. člena, ki govori o z delom pridoblje-nimi delovni zmoglosti.

Vse pripombe je obravna-vala delovna skupina, ki je zadolžena za dograditev na-šega sistema nagrajevanja v sodelovanju s tov. Bizjakom iz ITEO-ja. Sprejemljive pri-pombe so pri izdelavi predlo-ga Pravilnika o razvidu del in nalog upoštevali, za ostale pa so podali obrazložitev.

V nadaljevanju dela na po-dročju nagrajevanja bomo pripravili metodologijo za ugotavljanje zahtevnosti dela, metodologijo za ugotav-ljanje delovne uspešnosti in ugotavljanje višine sredstev za osebne dohodke na osnovi minulega dela, vse to bo tudi del samoupravnega sporazu-ma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje do-hodka in sredstev za OD.

A. Povše

PRIŠLI — ODŠLI

PRIŠLI — ODŠLI V MESE-CU JANUARJU 1984

1. 1. 1984 **Tanja PAVLIČ**, Polje 26, Zag. S/1. izmena;

4. 1. 1984 **Antonija VAV-TAR**, Primskovo, Stara gora 11, S/1. izmena;

9. 1. 1984 **Dragica DEVIČ**, Maistrova 4, Litija, S/1. iz-mena;

16. 1. 1984 **Mojca MATOZ**, Valvazorjev trg 6, Litija, PB/3. izmena.

ODŠLI:

Potek delovnega razmerja za določen čas

4. 1. 1984 **Igor ČARMAN**, Brodarska 14, Litija, rem. PB.

V naši delovni organizaciji je bilo 31. 1. 1984 zaposlenih 1009 delavcev, od tega 675 žensk in 334 moških.

Od skupnega števila zapo-slenih je 24 mladoletnih oseb.

J. Zupančič

Vsako leto nas obišče okoli 20 skupin s preko 200 učenci niž-jih, srednjih in ostalih šol. Ogledajo si naš tehnološki proces in z zanimanjem prisluhnejo razlagi strokovnega vodje. Na sliki: učenci 8. razredov litijske osnovne šole pod vodstvom tov. Marije Praunseis so si prišli ogledati delo v naši tovarni, da bi to kasneje opisali v angleškem jeziku.

POŠKODBE

V JANUARJU 1984

Posluževalka raztezalk **Julijana Kolman** je odpravljal pretrg na raztezalki. Med delom ji je postalo sla-bo, izgubila je ravnotežje in z glavo udarila ob rob pokro-va na stroju.

Posluževalec čistilnih in rahljalnih agregatov **Vili Taufer** je hotel v predmešal-nici vlaken dvigniti balo v takšen položaj, da bi jo lah-ko naložil na ročni voziček. Ko jo je hotel s kljuko pote-gniti, mu je kljuka spodlete-la, pri tem pa je, zaradi sun-ka, padel preko ročnega vo-zička in si poškodoval desno nogo v stegnu.

Voznik v notranjem trans-portu **Ivan Kralj** je hotel s kljuko premakniti balo bom-baža na kamionu. Pri potegu mu je kljuka spodletela, iz-gubil je ravnotežje in je pa-del s kamiona. Poškodoval si je levo roko v zapestju in de-loma levo nogo.

V razmeroma kratkem ča-su imamo dve skoraj podob-ni poškodbi oz. nezgodi, če-prav na različnih delovnih mestih. Pri obeh poškodbah je skupno to, da je spodletela kljuka, s katero sta delavca hotela premakniti balo. Pri nekaterih balah je embalaža (polivinil, juta) manj primer-na za tovrstno premikanje, tako da se s kljuko slabo zapne, nato pa pri potegu kljuka spodleti in poškodba je tu. Zato je potrebno, še po-sebej na kamionih in ute-snjenih mestih, previdno upo-rabljati kljuko. S potegom se je potrebno prepričati, da kljuka resnično dobro drži embalažo, šele nato premak-

ni. Prav tako se pri tem de-lu ne sme stati na robu npr. kamiona ali odvezovati bale izpod skladanic, ampak le po vrsti od zgoraj.

Vika Škerjanc, predica, je hotela v garderobi predilnica bombaža odpreti okno. Pri tem je s stopalom leve noge stopila na žebelj, ki je bil pri-trjen na deščico, ležečo na podu.

Večkrat tudi neurejenost garderob in ostalih pomož-nih prostorov povzroči po-škodbe. Temu bi morali po-svečati večjo pozornost.

Pri čiščenju flyerja je či-stilka strojev **Ivanka Garan-tini** hotela pristaviti polni lo-nec s pramenom k stroju. Pri tem ji je padel pokrov z zadnje strani flyerja na nart leve noge in ji ga poškodo-val.

Po čiščenju strojev morajo vsi varnostni pokrovi, vrati-ca itd. biti brezhibno name-šteni.

Dvojilka **Branka Juvan** je prišla iz menze v garderobo sukalnice, kjer ji je spodrs-nilo in je padla ter se poreza-la s steklenico, ki se je ob padcu razbila.

Potrebno je opozoriti, da je pod v garderobi sukalnice, posebno če je moker, zelo nevaren in predstavlja ne-varnost za spodrsnitev in pa-dec. Takšni primeri so se že večkrat dogajali.

Opozorjam odgovorne, da je potrebno vsako poškodbo na delu oz. na poti v naj-manj 24 urah javiti službi za varstvo pri delu, če je po-škodba težja, pa takoj.

Andrej Krhlikar

Nagradna križanka

Ugankarski slovarček

LEONOV — sovjetski kozmonavt

OISE — reka v Franciji

EDITA — tuje žensko ime

ESSO — tuja naftna družba

OTVA — raca, pesniško

ZORIN — roman Josipa Stritarja

ARAN — otok ob Severni Irski

Izposojeno iz "ND" jan. '84 - avtor: Jože Trobec

ŠMUČAR-SKI KLUB	JEZERO V AFRIKI	ŠMUČIŠČE NA POHORJU	AFRIŠKI VELE-TOK	MOŠTVO POLAD-VA	GLAVNO MESTO SENEČALA	ŽACA PESNIŠKO	TUJA MOŠKA REVIJA	GOROVJE V SEV. FRANCII	DOMAČE MOŠKO IME	KEMIJSKI ZNAK ZA OGLJIK	PRELIVANJE
											POLMER
											GORSKE STENE
										OPEN ENDE	
										REKA V FRANCII	
NEZMOŽ-NOST PLAČILA											
ANTON HADŽAN			LET. DRUŽBA V ZDA				TUJE ŽEN-SKO IME				
			IGRALEC NA VIOLINO				HUĐOB-NA				
GLAS OB PRELOMU PALICE	DEVKA REDE-POVA	VARŽENO MESTO GRŠKA CRKA				VEŠOTA					
						PRIPAD-NICA AR-NAVTOV					
7. ČRKA ABE-CEDE		PREGO-VORI, REKLA			SEŠTAVIL-JOZE VIZLAR	... BABA NOČNO ZABAVI-SČE			GLAVNI ŠTEVNIK		
VISOKA GORA V ŠVICI	24. ČRKA ABE-CEDE	TUJE ŽENSKO IME	EGIP-ČANSKI BOG	TUJA NAF. DRUŽBA OSEBA IZ MABHARATE	VRANJE OČLAŠA-NJE JANEZ-ZOJE			SOVJET-SKI KOZ-MONAVT	NAKUP. NABAV-IJANJE	JANEZ. NACLIC	
SOBOBNJI SLOVENSKI LITERAT										ERJAVEC JOZE	
NATAŠA FOMIC	PRIKUHA						LILI NOVI			KUMANOVO	
	OTOK OB SEVERNI IRSKI				KAMRA ARAB-SKI JREBEC		SOBNIK V GRŠKEM PODZEMJU			ŠPANJTA	
ETIL AL-KOHOL, VINSKI CVET				VRSTA IGLAV-CA	NEMŠKI PREDLOG OKREJANO MOŠ. IME	VOZILO ZA PREVOZ POTNIKOV	BLAGO ZA TANCICO			GLAVNO MESTO JEMENA	GRŠKI BOG PASTIR-JEV
ROMAN JOSIPA STRITAR-JA			METLIŠKA TOVAŘNA			VISOK GOR-SKI VRH KAZALNI ZAJIMEK			AVTOMOBIL NA POK-RAJINA		
ZNAMENJE			JOZE V POTRC						IRIDIJ		
MESTO V ITALIZI			HALO-GENI ELEMENT		SUROVINA V STEK-LARNI						
					ŽVEPLO						
			MOŠKA SPOLNA ŽLEZA				TROPSKI KUČAR				

Rešeno nagradno križanko oddajte v skrinjico Litij-skega Predilca do sobote, 10. marca 1984. Izžrebali bomo tri reševalce, ki bodo pravilno rešili križanko. Nagrade: 3 × po 100.— din. Ne pozabite napisati svoje ime in oddelek, kjer ste zaposleni, upokoјenci pa svoj točen naslov.

HUMOR

SAMO ŠE EN POLJUB

Samo še en poljub, je za-prosil ljubimec svojo izvo-ljenko, ko je stopala iz taksi-ja pred svojim domom. Po-ljubček pa se je zavlekel v minuto, minuta v več minut in končno se je taksist oglas-il:

»Boste izstopili — ali pa naj še jaz pripeljem svojo iz-voljenko —?«

PROSLAVA DNEVA ŽENA

Letos nas bodo učenci osnovne šole Dušan Kveder-Tomaž iz Litije že sedmič obiskali in priredili našim de-lavkam kratko, pristrčno proslavo za 8. marec — dan žena.

Proslava bo v četrtek, 8. marca 1984 v sukalnici, ob 14. uri, takrat ko se me-njata dopoldanska in popoldanska iz-mena in se proslave lahko udeleži ve-čina naših delavk. Avtobus, ki vozi v Zagorje, bo počakal do konca proslave, ki res ne bo dolga. Udeležite se je! Udeležijo se jo seveda lahko tudi de-lavci — zakaj pa ne!?